

SLUCHOVÁ ANALÝZA A SYNTÉZA ŘEČI

- sluchová analýza a syntéza spolu úzce souvisejí, v praxi je nelze od sebe oddělit
 - sluchová analýza - rozkládání slova na hlásky
 - je nutná k tomu, aby se dítě naučilo psát
 - sluchová syntéza - skládání hlásek do slov
 - předpoklad nácvičku čtení
- při nácvičku sluchové analýzy a syntézy postupujeme od nejsnazšího ke složitějšímu
- vycházíme z vět, které jsou prostředkem dorozumívání, mají svůj obsah
- postup nácvičku:
 - rozklad věty na slova
 - rozklad slova na slabiky
 - rozklad slova na hlásky

Rozklad věty na slova, tvoření věty ze slov

- *určování počtu slov ve větě* – dítěti řekneme větu (zpočátku kratší, postupně počet slov zvyšujeme), dítě má určit počet slov, i předložka je samostatné slovo
- *určování pořadí slov ve větě* – vyslovíme větu, dítě má určit např. druhé slovo
- *tvoření vět z daných slov* – dítě má utvořit větu ze slov (venku – hezky – je)

Rozklad slova na slabiky, skládání slabik ve slovo

- *dělení slov na slabiky* – pomocí říkadel, nástrojů Orfeova instrumentáře
- *poznávání dané slabiky* – dítě má tlesknout, uslyší-li danou slabiku
- *vyhledávání slov s danou slabikou* – úkolem je vymyslet co nejvíce slov začínajících na danou slabiku
- *vyanalizování první (poslední, prostřední) slabiky ve slově*
- *určování stejných slabik ve slovech* – řekneme dítěti slova - lesy – sype, to je opakuje, rozloží na slabiky, určí stejné slabiky
- *slovní fotbal* – první hráč řekne slovo, následující vyhledává slovo, , které začíná poslední slabikou slova předcházejícího
- *skládání slov ze slabik*
- *tvoření nových slov záměnou slabik* – píle – lepí
- *tvoření slov ze zpřeházených slabik*

Rozklad slov na hlásky, skládání hlásek ve slovo

- cvičení jsou pro žáky poměrně náročná
- rozklad slov na hlásky by měli žáci zvládnout v průběhu 1. ročníku

- *poznávání hlásky ve slově* – vyslovujeme zřetelně slova, dítě reaguje dohodnutým způsobem, slyší-li danou hlásku, na začátku, na konci, uprostřed
- *vyhledávání slov, která obsahují danou hlásku na začátku, na konci, uprostřed*
- *rozklad slov na hlásky* – postupujeme podle obtížnosti
 - slova typu les, pes
 - dvouslabičná slova s otevřenými slabikami bez souhláskových shluků – noha,..
 - dvojslabičná slova s otevřenými slabikami se skupinou souhlásek – pravý, pláče
 - tříslabičná slova s otevřenými slabikami – rameno,..
 - dvojslabičná slova s uzavřenou slabikou – kočka, kompot
 - jednoslabičná slova s více souhláskami – strom, kluk,..
 - víceslabičná slova
 - slova začínající předponou nejne-
- *skládání slov z hlásek* – k-o-s-a dítě opakuje hlásky a poté vysloví celé slovo
- *tvoření slov přesmyknutím hlásek* – řekneme dítěti slovo, které zopakuje, rozloží na hlásky a poté z hlásek vytvoří nové slovo – tam – tma
- *rozklad slov na hlásky a tvoření nových slov* – úkolem je vytvořit nová slova z hlásek daného slova – př. kladivo – klad, Ivo, dav, lid
- *tvoření nových slov*
 - přidáním – lak-vlak, leze-vleze
 - ubráním – hlad-had
 - záměnou hlásky – mečí-ječí
- *tvoření slov z pomíchaných písmen* – k-č-o-a-k - kočka